

Zaman, 29 Kasım 2009, s. 19

Minare karşıtlarının, referandum öncesi hazırladığı afişlerde, İsviçre bayrağının ortasından yükselen füze şeklindeki minareler ve carsaflı bir kadın fotoğrafı dikkat çekiyor. Afişlerle, "minarelerin siyasi bir sembol olduğu ve uzun vadede ülkeye seriata geleceği" mesajı verilmek isteniyor. Afişler birçok sivil toplum kuruluşu tarafından eleştirilirken, Freiburg, Basel ve Lozan gibi bölgelerde afişler yasaklandı. FOTOGRAF: AP, STEFFEN SCHMIDT

İsviçre'de minareler için karar günü

48 İNÇİ ÇAYFADAN GÖRÜŞÜ

Hükümet ve iş çevreleri, referandumdan yasak kararı çıkmasının ülkenin dünyadaki imajını zedelemesi, İslam dünyasıyla ilişkilerini bozması ve İsviçre ürünlerinin boykotuna yol açmasından endişe ediyor. Danimarka'nın üç yıl önce yaşanan karikatür krizi sonrası uğradığı zararlara işaret ediliyor. Ülkede bulunan 200 dolayındaki cami ve mescidin sadece dört tanesinde minare bulunuyor.

İsviçre Anayasası'na göre herhangi bir sivil toplum kuruluşu seçmen statüsüne sahip 100 bin kişiden imza topladığı takdirde kanun tekliflerini referanduma götürmek için meclise başvuruda bulunabiliyor. Parlamento ise İsviçre'nin taraf olduğu uluslararası hukuk kurallarına aykırı olmayan ve en az 100 bin kişinin imzasıyla uygun görülen bir yasa teklifini referanduma taşımak zorunda. Ülke genelinde minare inşaatının yasaklanmasını öngören yasa teklifi, bu anayasal temele dayanıyor.

Kendilerini 'Eğerkingen Komitesi' olarak adlandıran bir grup, minarelerin yasaklanması için teklifi hazırlayarak, ülke genelinde 114 bin 985 imza

toplayıp 8 Temmuz 2008'de meclise sunmuştu. Komite üyeleri tamamen SVP üyelerinden oluşuyor. İsviçre Parlamentosu'nda % 25 oy potansiyeli ile en fazla koltuğa sahip bulunan SVP, son yıllarda başta yabancılarla ve Müslümanlara karşı yürüttüğü aşırı sağ siyasetiyle dikkatleri çekiyor.

Minare karşıtı Eğerkingen Komitesi, referandum çalışmasında oldukça ilginç tezlere başvurdu. Komite, minarenin Kur'an-ı Kerim'de yer almadığını, inancsal bir anlamdan ziyade İslamiyet'in siyasal gücünün sembolü olduğunu ilen sürdü. "Minareler kabul edilirse, bunun arkasından sıra müezzinlerin ezan okumasına gelir" vurgusunda bulunan yasakçılar, seriata tebliğesi dahi bulunduğunu öne sürdü. Referandum için hazırlanan afişlerde ise İsviçre bayrağının ortasından yükselen füze şeklindeki minareler ve carsaflı bir kadın fotoğrafı kullanıldı. Afişler birçok sivil toplum kuruluşu tarafından eleştirilirken, Freiburg, Basel ve Lozan gibi bölgelerde afişler yasaklandı. Birleşmiş Milletler'in Cenevre'de bulunan İnsan Hakları Komisyonu da yayınlanan afişlerden

ötürü duydukları endişeleri dile getirerek uzman bir heyetin referandum çalışmalarını takip edeceğini açıkladı.

Anketler, yasağa karşı çıkanların tezlerinin, ülkenin İslam dünyasıyla ilişkilerine vereceği zarar, iç dini başını bozulacağı ve insan haklarıyla uyumlu olmayacağı noktasında yoğunlaşıyor. Anketlere göre, Yesiller yüzde 79, Sosyalistler yüzde 76, Hıristiyan Demokratlar yüzde 56, Radikaller yüzde 54 oranında yasağa karşı çıkıyorlar.

Bu arada referandum öncesi Cenevre'deki bir minareli camiye kimliği belirsiz kişilerce zarar verildi. İsviçre'deki 4 minareli camiden biri olan Cenevre'nin Petit Saconnex mahallesindeki caminin imamı Yusuf İbrahim, bunun bu ayki 3. olay olduğunu belirtti. Bu ayın ortalarında caminin mozaiklerine taş atıldığını ve ay başında caminin yakınında hoparlorlü bir araçtan zamanı gelmeden ezan okunduğunu söyledi. İsviçre'li bugün yapılacak referandumda minare yasasıyla birlikte, savaş malzemeleri ihracatının yasaklanmasını öngören tasarı ilc hava trafiğinin finansmanı konusunda değişiklik önerisini de oylayacak.